

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی □ رشته: روابط عمومی..ترم:.....سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: هنر و رسانه..... نام و نام خانوادگی مدرس: شیما گلچین.....
آدرس email مدرس:.....تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۳۳۶۱۶۹۴.

جزوه درس:.....هنر و رسانه..... مربوط به هفته : اول دوم سوم
text: دار ندارد voice: دارد ندارد
تلفن همراه مدیر گروه : ۰۹۱۲۳۴۰۵۸۷۲۰
power point: دارد ندارد

بسمه تعالی

هنر و رسانه

هنر:

بسیاری بر این باورند که هنر مقوله قابل تعریفی مانند عشق، هویت و... نیست.
اما بطور کلی درباره هنر می توان گفت :

- هنر انعکاس تخیل و تصور هنر مند است
- هنر افزایش زیبایی و نیروی دانایی است
- هنر گزارش و ترجمه ای است از روح هنرمند
- دعوتی است به سوی سعادت
- لذت و شعوری است که عینیت یافته
- تشبیهی از جهان است که ما از آن لذت می بریم
- کوششی است برای ایجاد زیبایی و عالم ایده ال
- شک دادن به تجارب انسان که ما بدان می نگریم و از آن لذت می بریم
- یک واژه کلی برای اشاره به حس و انگیزه انجام یک حرکت خلاق است

تعاریف هنر از دیدگاههای مختلف :

تولستوی : (Leo Tolstoy)

هنر یک فعالیت انسانی است که انسان آگاهانه و به یاری علائم ظاهری، احساسات تجربه شده خود را به دیگران انتقال دهد. بطوری که آنها نیز آن احساسات را تجربه نمایند و از مسیر حسی و خیالی که هنرمند از آن گذشته است، بگذرند. هر وسیله کذب لذت نیست بلکه وسیله ارتباط با انسان ها جهت سیر به سوی سعادت فرد و جامعه انسانی است.

بندتو کروجه : (Benedetto Croce)

ماهیت هنر را نوعی شهود می داند که در واقع تجربه ای درونی جهت کشف جمال الهی است. عشق به حسن و جمال از فطرت الهی انسان سرچشمه می گیرد که روانشناسان امروزه از آن به نام حس زیبایی و جمال دوستی در روح انسان یاد می کنند. این حس زیبایی ذاتی است و این نمود زیبا که برای انسان جلوه می کند، بازتاب حس درونی است.

تعریف هنر از دیدگاه اسلام :

در اندیشه های اسلامی، نفس و ذات هنر مانند علم، ادب، هنر، حکمت و اخلاق، امری ذوقی وجدانی یا شهودی است و با جان هنرمند پیوند دارد.

هنر مبتنی بر نوعی علم و معرفت باطنی است که سرچشمه آسمانی دارد. هنر که زیبایی و آفرینندگی است، با نوعی خود آگاهی عرفانی و شهود درونی پیوند خورده است. انسان هنرمند با درک این شهود تمام عالم را شهود می نماید. هنر تجلی و تمثیل نفس زیبایی و جمال حق است. الهام، زیبایی و خیال باطنی، جان مایه هنر است.

هنر ظهور و جلوه جان پاک و زیبایی هنرمند است که در آثار و سبکهای هنری او انعکاس یافته است. هنر لطیف ترین و ظریف ترین تجلی ادراک هنرمند و جلوه و تجلی صورت جهان هستی است که از عالم برتر هستی و خیال برتر هنرمند سرچشمه گرفته است.

زیبایی شناسی :

فرضیه ها و علم زیبایی شناسی، از حدود ۲۰۰ سال پیش میان طبقات ثروتمند مسیحی اروپا رواج پیدا کرد و همزمان در کشورهای ایتالیا، هلند، فرانسه و انگلستان نیز رشد یافت. باومگارتن، ابداع کننده عملی و نظری این امر بوده است.

زیبایی کامل یا مطلق، آن است که به مدد احساس شناخته می شود. حقیقت کامل یا مطلق آن است که با عقل شناخته می شود. خوبی کامل یا مطلق آن است که از طریق اراده اخلاقی به دست می آید.

باومگارتن : (Baumgarten)

زیبایی را به توازن بین نظام اجزا و نسبت متقابل آنها و نسبت آنها به تمام زیبایی تعریف کرده است. منظور و هدف زیبایی، تحریک، رغبت و اشتیاق است. درباره تجلی زیبایی معتقد است که عالیتترین تحقق زیبایی را در طبیعت می شناسیم. از این رو (تقلید از طبیعت)، عالی ترین مسئله هنر است.

وینکل مان : (Winkelman)

قانون و مقصد هر هنر چیزی جز زیبایی نیست.

زولستر : (Zolzer)

تنها آن چیزی که متضمن خوبی است می تواند به عنوان (زیبا) شناخته شود. هدف تمام زندگانی بشریت خوبی حیات اجتماعی است.

این خوبی از راه آراء و تدابیر اخلاقی به دست می آید و هنر بایستی تابع این مقصد باشد. زیبایی آن است که این آرا و تدابیر را برانگیزد و تربیت کند.

مندلسن : (Mendelson)

هنر زیبایی را که با احساس مبهمی ادراک می گردد به مرحله شی حقیقی و خوب ارتقا می دهد. لیکن منظور هنر (کمال اخلاقی) است.

پاگانو : (Pagano)

هنر آن است که زیبایی های پراکنده در طبیعت را در یک جا گرد آورد.

باید گفت که عقایدی که درباره زیبایی و هنر بیان شده است به هیچ وجه شامل کلیه عقایدی نیست که در این باره به قلم آمده است. به علاوه هر روز نویسندگان زیبایی شناس جدیدی ظهور می کنند که هنگام تعریف زیبایی در عقاید ایشان نیز همان ابهام و همان تناقض آشکار به چشم می خورد.

مراحل آفرینش یک اثر هنری :

در جریان تجزیه و تحلیل مراحل مختلف آفرینش و شکل گیری هر اثر هنری ، می توان گفت که نخستین مرحله در شکل گیری و آفرینش یک اثر هنری، مرحله (دریافت) است. که در این مرحله، هنرمند نخستین اندیشه و نمادی را که در هیات اشکال مادی و محسوس، ظاهر می شوند، دریافت می کند. دومین مرحله راه، مرحله (تحلیل) می نامیم، که ذهن هنرمند از راه شهود و الهام در شکل عینی این اندیشه و نماد، تغییراتی داده و صورت های خیالی به آن می افزاید و بالاخره سومین مرحله در روند آفرینش یک اثر هنری، مرحله (آفرینش) است که هنرمند سرانجام برای بیان مفاهیم صورت های ذهنی خویش، به انتخاب مواد و مصالح و ابزار کار و شیوه مناسب می پردازد و در این راه از تمامی توانایی های تکنیکی و آگاهی های هنری خویش بهره می گیرد. پس آفرینش هر اثر هنری مبتنی بر گذر از سه مرحله است :

۱- مرحله دریافت

۲- مرحله تحلیل

۳- مرحله آفرینش

که به ترتیب بر سه راس مثلث آفرینش قرار دارند.

مرحله دریافت:

اساس تفکر انسانی، دریافت حسی است. دریافت، اندیشه هنرمند را شکل می‌بخشد، پندارها و آرمان‌های ذهنی او را پی می‌ریزد و نیروی تخیل و تصور وی را بارور می‌سازد. هنرمند از طریق دیدن و مشاهده کردن، شنیدن و لمس کردن و سایر حواس، با جهان پیرامون خویش، در پیوندی ناگسستنی قرار می‌گیرد و از این رهگذر، به دریافت‌های حسی بی‌شماری دست می‌یابد.

مرحله تحلیل:

این مرحله در جریان آفرینش هنری، زمانی آغاز می‌شود که هنرمند بعد از دریافت‌های حسی خویش از جهان پیرامون خود، به منظور بیان اندیشه ذهنی خود، دست به انتخاب شکل‌های نمادین می‌زند، در این هنگام ذهن هنرمند از راه شهود و الهام و نیز با تأثیرپذیری از ویژگی‌های فرهنگ ذخیره فردی، در چگونگی شکل و صورت نماد یا اندیشه مزبور، تغییراتی به وجود می‌آورد و صور ذهنی جایگزین صورت‌های عینی می‌شوند. از این روی است که دریافت‌های هنرمند از طبیعت، پس از گذر از مرحله تحلیل به صورت‌های ذهنی و تخیلی تغییر شکل می‌یابند و در حقیقت، طبیعت توسط ذهن هنرمند تفسیر می‌شود و نه تقلید.

مرحله آفرینش:

آنچه در مرحله تحلیل در روند آفرینش هنر زاده می‌شود، عصاره یک سلسله تجزیه و تحلیل‌های ذهنی است که در نهایت به صورت شکل‌هایی ذهنی و تخیلی آماده ابراز بیان می‌شوند. در مرحله آخر که آفرینش می‌نامیم، هنرمند برای بیان صورت‌های ذهنی خویش و انتقال مفاهیم آن به دیگران، نیازمند به ابزار و وسایل گوناگون بیان است. هنرمند در این مرحله اثر ذهنی خود را خلق می‌کند.

نمونه سوالات:

- ۱) چهار موردی که برای هنر قابل تعریف است را بیان نمایید.
- ۲) هنر از دیدگاه (تولستوی) را بیان نمایید.
- ۳) هنر از دیدگاه اسلام را تعریف نمایید.
- ۴) (باومگارتن)، در زمینه زیبایی شناسی چه بیان نموده است؟
- ۵) مراحل آفرینش یک اثر هنری را نام ببرید و هر کدام را به اختصار توضیح دهید.

دانشجویان گرامی، حتما توجه داشته باشید. درس هنر و رسانه شما دارای ۱ واحد عملی نیز می باشد که حتما باید ارائه ای در طول ترم داشته باشید. برای تعیین موضوع و چگونگی ارائه و پیشبرد آن با شماره اینجانب (۰۹۱۲۲۴۶۱۶۹۴) در (واتس آپ)، در گروه کلاسی مجازی خود در ارتباط باشید. با آرزوی سلامتی و موفقیت جامع شما جویندگان دانش ایران زمین پر گوهر..